

FÖRSLAG

2003-08-25

Utvidgning av rehabiliteringsgaranti i Stockholms län, steg 2 – ett gemensamt åtagande för landstinget och försäkringskassan

- Projektdirektiv

Projekt

Utvidgning av rehabiliteringsgaranti i Stockholms läns landsting – ett gemensamt åtagande för landstinget och försäkringskassan

Projektägare

SLL: Lars-Bertil Arvidsson
Beställardirektör, BKV

FK: Henrik Meldahl
Direktör

BAKGRUNDSBESKRIVNING

STEG 1

Den 1 januari 2004 träder rehabiliteringsgarantin i kraft för området rörelseorganens sjukdomar. I det första steget begränsas garantiåtagandet till att omfatta personer i arbetsför ålder som har arbete och har värk i rygg, axlar och nackar (värkpatienter).

Beslut finns om att garantin i ett andra utvecklingssteg skall byggas ut till att även omfatta området psykisk ohälsa. Någon tidpunkt för detta har inte fastställts.

Det fanns flera anledningar till att inledningsvis fokusera på personer med värk i ryggar, axlar och nackar:

- Gruppen är stor och genererar därmed betydande kostnader för hälso- och sjukvård och socialförsäkring.
- För denna grupp behövs i stor utsträckning samverkan mellan kassan och vården. Idag saknas fungerande modeller för samverkan på de flesta håll i länet.
- Läkarna i primärvården upplever gruppen som ”vansklig” och har ofta begränsade möjligheter att få hjälp med utredningar, bedömningar och behandlingar.
- Det är viktigt för projektet att fokusera på de grupper för vilka garantin kan förväntas innebära maximalt förbättrade möjligheter till återgång i förvärsarbete. Garantin måste ge snabba positiva resultat.

STEG 2 - MÅL

- * Utvidga rehabiliteringsgarantin i Stockholms län

Den utvidgade garantin innebär i likhet med steg 1 i garantin

- rätt till utredning/bedömning av den enskildes rehabiliteringsbehov inom viss given tid samt därefter
- vid behov: rätt till insatser – också inom viss given tid

Utvidgningen föreslås avse följande områden (och i prioordningen)

- psykisk ohälsa med särskilt fokus på diffusa psykiska besvär
- rörelseorganen med särskilt fokus på långtidssjukskrivna värkpatienter

UTVIDGNING EFTER STEG 2

Så snart tillräckliga erfarenheter av pågående förberedelser för steg 1 finns liksom erfarenheter av garantin efter ikraftträdandet bör ett tredje steg tas i införandet av garantin. Inom steg 3 ska arbetet påbörjas med att undersöka förutsättningarna för att garantin också utvidgas till att omfatta arbetslösa inom grupperna rörelseorganens sjukdomar och psykisk ohälsa. En sådan utvidgning förutsätter att tvåpartssamarbetet utvidgas till ett trepartssamarbete i vilket länsarbetsnämnden ingår. Arbetet bör inledas senast under hösten 2004.

AVGRÄNSNINGAR FÖR STEG 2

Projektet avser endast insatser som ligger inom försäkringskassans och landstingets ansvarsområden utifrån

- AFL/socialförsäkringslagstiftningen och
- HSL

Projektet avser området psykisk ohälsa och området rörelseorganens sjukdomar med särskilt fokus på långtidssjukskrivningar
Garantin ska i steg 2 endast gälla för personer i arbetsför ålder, dock ej arbetslösa.

PROJEKTNYTTA

Syfte med rehabiliteringsgarantin

- återföra den sjukskrivna individen till förvärvsarbete eller ett aktivt liv i övrigt
- minska/förhindra onödig sjukvårdskonsumtion
- effektivisera omhändertagandet av berörda rehabpatienter inom både FK och hälso- och sjukvården
- förhindra onödiga sjukskrivningar
- minska antalet sjukskrivningsdagar
- minska antalet långa sjukskrivningar/sjukbidrag

Garantin ska ge förutsättningar för uppfyllelse av följande inriktningsmål

- Den enskilde ska ”redan från början” få en korrekt bedömning av sitt rehabiliteringsbehov och - vid behov - tillförsäkras tidiga rehabiliteringsinsatser
- Arbetsgivarens kostnader för sjukfrånvaro ska minska
- Effektivare utnyttjande av försäkringskassans och hälso- och sjukvårdsnämndens resurser genom att ”redan från början” vidta rätta/relevanta åtgärder för individer med rehabiliteringsbehov.

PROJEKTGENOMFÖRANDE

Projektet genomförs som ett gemensamt åtagande mellan försäkringskassan i Stockholms län och Stockholms läns landsting.

Det gemensamma åtagandet avseende utvidgning av garantin inklusive förberedelser för utvidgningen ska regleras i ett särskilt samverkansavtal mellan SLL och FK. Avtalet fastställs av landstingsstyrelsen respektive försäkringskassans styrelse.

Projektet avrapporteras regelbundet till

- Hälso- och sjukvårdsutskottet i Stockholms läns landsting
- Försäkringskassans styrelse

Projektet håller fortlöpande kontakt med närliggande uppdrag inom FK och SLL

Projektet följer också fortlöpande förändringsarbetet på nationell nivå.

Med anledning av projektets storlek ska vissa av projektets arbetsuppgifter genomföras i flera delprojekt.

KRAVSPECIFIKATION

Arbetet ska inledas med att klarlägga exakt *vad* som ska garanteras. Stor vikt ska läggas vid att, inom angivna områden, ta fram förslag till anvisningar/handläggningsrutiner för hur garantin praktiskt ska tillämpas i det dagliga arbetet inom hälso- och sjukvården och försäkringskassan. Frågor om ansvarsfördelning mellan olika aktörer ska klarläggas. De samverkande aktörernas behov av stöd för att klara garantiåtagandet ska också klarläggas

Kravspecifikationen avser följande områden

- Underlagsinformation
- Definition av vad garantin ska innebära och hur den ska fungera
- Klarläggande av berörda aktörers ansvarsområden
- Behovet av stöd till de samverkande aktörerna för att garantiåtagandet ska fyllas

Övrigt

Samverkan och samordning ska ske med den verksamhet som nu påbörjas med att utarbeta former för hur landstinget i det praktiska och dagliga arbetet ska hantera samverkan med försäkringskassan kring policy-, informations- och utbildningsfrågor, arbeta med kvalitetssäkring och forskning samt utveckling, utvärdering och uppföljning kring läkares sjukskrivningspraxis.

TIDSRAM FÖR PROJEKTET

Rehabiliteringsgarantin steg 2 ska vara införd senast fr o m år 2006-01-01. Utkast till projektplan ska ha utarbetats senast den 31 oktober 2003.

En av FK och SLL fastställd projektplan ska föreligga senast 2003-10-31.

KOSTNADS-/RESURSRAM

Utifrån nedanstående preliminära kostnadsuppskattning ska en preciserad projektbudget redovisas i kommande projektplan.

Genomförande av projektet – preliminära kostnader

- Projektledning och sekretariat (löner)
 - år 2004: ca 4 mkr
 - år 2005 (jan-jun): ca 5 mkr
- Expertstöd (medicinskt, systemanalytiskt, organisatoriskt mm)
 - år 2004: ca 2 mkr
 - år 2005 (jan-jun): ca 1.5 mkr
- Utbildnings- och informationsinsatser inom SLL och FK
 - år 2004: ca 0.05 mkr
 - år 2005 (jan-jun): ca 1 mkr
- Lokaler, utrustning, informationshämtande mm
 - år 2004: ca 0.5 mkr
 - år 2005 (jan-jun): ca 0.6 mkr
- Övrigt
 - systemförändringar, testverksamhet mm
 - år 2004: ca 0.5 mkr
 - år 2005 (jan-jun): ca 1 mkr
- övrigt: preciseras i projektplanen

FÖRSLAG

2003-08-25

**Bilaga 1 till direktiv för utvidgning
av rehabiliteringsgarantin i
Stockholms län, Steg 2 :**

Detaljerad kravspecifikation

Underlagsinformation

Klarlägga basfakta beträffande ohälsodata mm: incidens, prevalens , varaktighet/sjukskrivningar, per geografiskt och politiskt beredningsområde, per försäkringskasseområde.

Redovisa nuvarande hinder för rehabilitering , i syfte att identifiera vad som behöver förändras och hur.

Definiera vad garantin ska innebära och hur den ska fungera.

Urval av patienter/ kunder som ska få åtgärder

Definiera vilka delar inom psykisk ohälsa respektive rörelseorganens sjukdomar - anordna workshops för att definiera.

Därefter ska följande klargöras

- inom vilken tid, rätt till utredning/bedömning resp. rätt till rehabiliteringsinsats ska föreligga
- vem som ska omfattas av garantin
- beslutsformer – om vem som ska fatta beslut om garantin i varje enskilt fall inom FK och SLL samt
- hur beslut om garantin fattas då olika uppfattningar om insats föreligger.

Klarlägga berörda aktörers ansvarsområden

Tydliggöra ansvarsfördelningen mellan olika rehabiliteringsaktörer.

Etablera former för överlämnandet av ansvaret i enskilda ärenden mellan olika rehabiliteringsaktörer (förhindra att någon faller mellan stolarna).

Klargöra den enskildes ansvar för egen rehabilitering.

Öka den enskildes inflytande över valet av rehabiliteringsinsatser.

Rehabiliteringstjänster

Kartlägga om utbudet av rehabiliteringstjänster behöver förstärkas.

Kartlägga eventuellt behov av ytterligare medel för att klara rehabiliteringsgarantin inom SLL och FK, tex. för finansiering av köp av rehabiliteringstjänster.

(Köp av rehabiliteringstjänster: betalning efter prestation
Innehåll i rehabiliteringen).

Klarlägga företagshälsovårdens roll.

Behovet av stöd till de samverkande aktörerna för att garantiåtagandet ska fyllas

Klarlägga läkarnas behov av stöd (alla läkare eller endast ett urval?)

Klarlägga försäkringsspecialisternas och rehabiliteringssamordnarnas behov av stöd.

Klarlägga den enskildes behov av stöd för att ta tillvara garantins möjligheter.

Projektet ska i steg 2- vidareutveckla det arbetet som påbörjas i steg 1 med att

- * klargöra hur patienten/den försäkrade ska kunna erbjudas en tidig och samordnad rehabilitering
- * tydliggöra och öka patientens/den försäkrades ansvar och inflytande i rehabiliteringsprocessen
- * ge ökad tydlighet vad gäller försäkringskassans och hälso- och sjukvårdens roll och ansvar för rehabilitering
- * tydliggöra arbetsgivarens ansvar för rehabilitering i förhållande till framför allt försäkringskassan men också till hälso- och sjukvården
- * klarlägga förutsättningarna för hur försäkringskassan ska kunna fullgöra sitt initiativ- och samordningsansvar inom projektets ramar för arbetslivsinriktad rehabilitering
- * klarlägga förutsättningarna för hur SLL ska kunna fullfölja sitt ansvar för den medicinska rehabiliteringen inom projektets ramar inkl rådgivning, stödåtgärder och funktionsprovning